

Yksikin väärin hävitetty akku voi sytyttää ison tulipalon – vaaratilanteita raportoidaan kuukausittain, mutta todellisuus on karumpi

Väärin lajitellut tai huolimattomasti hävitetyt akut ja paristot aiheuttavat Suomessa keskimäärin yhden tulipalon kuukausittain. Tiedot ilmenevät tuoreesta selvityksestä, joka on tehty pelastusalan hälytystehtävien rekisterin pohjalta.

Ensimmäiset kotitalouksille suunnatut suositukset litiumioniakkujen turvallisesta käytöstä ja paloihin varautumisesta on nyt julkaistu Pelastusopiston LION-hankkeen toimesta.

Käytöstä poistetuista akuista ja paristoista aiheutuu vuosittain toistakymmentä sellaista tulipaloa tai vaaratilannetta, jotka ovat johtaneet pelastuslaitoksen tehtävään, selviää Zombiakkukampanjan tilaamasta selvityksestä.

- Yksi ainoa roskikseen heitetty akku voi sytyttää tulipalon. Taloyhtiön roskalaatikossa tai kierrätyslaitoksella syttyvä tulipalo on aina tarpeeton riski, joka olisi vältettävissä oikealla lajittelulla, sanoo sähköturvallisuusasiantuntija **Vesa Linja-aho**. Hän on koonnut selvityksen käytöstä poistettujen akkujen aiheuttamista tulipaloista osana väitöskirjatyötään.

- Kotien lajitteluohje on yksikertainen: Teippaa käytöstä poistettujen paristojen ja akkujen virtanavat ja palauta akut ja paristot kaupan keräyspisteelle, Linja-aho jatkaa.

Linja-aho tarkasteli selvityksessä vaaratilanteita elokuun 2023 ja helmikuun 2025 välillä. Kyseessä oli järjestyksessään neljäs peräkkäinen vastaavan aikavälin selvitys.

Kaikki vaaratilanteet eivät näy tilastossa

Selvityksen mukaan väärin lajitelluista akuista tai teippaamattomista paristoista aiheutuu vaaratilanteita esimerkiksi jäteasemilla, kauppojen keräysastioissa, roska-auton tyhjentäessä taloyhtiön jäteastioita ja kierrätyslaitoksilla.

Käytöstä poistetuista litiumioniakuista tai litiumparistoista puhutaan ”zombiakuina” silloin, kun ne esimerkiksi kolhiutumisen seurauksena heräävät uudelleen henkiin ja ovat pullistuneita, kuumentuneita tai päästävät outoa ääntä.

Teippaamattomien paristojen aikaansaamasta tulipalosta kaupan keräysastiassa Kauhavalla uutisoi mm. [YLE 23.12.2024](#).

Pelastusalan hälytystehtävien rekisterin ulkopuolelle jäävät sellaiset tulipalot tai vaaratilanteet, joihin ei ole hälytetty apua. Esimerkiksi MTV uutisoi kotona keittiönkaapissa lojuneesta paristosta, joka sytytti lääkepakkaukset käryämään ([MTV 7.1.2025](#)).

- Todellisuus on tätä tilastoa karumpi. Käytöstä poistetut akut ja paristot aiheuttavat vaaratilanteita myös kodeissa. Vaaratilanteita on siis huomattavasti enemmän, mitä tilastointi näyttää, Linja-aho lisää.

Pelastusviranomaisten uudet ohjeet akkupaloihin

Paristojen ja akkujen oikeanlaisen lajittelun tärkeyttä korostaa niiden jatkuvasti kasvava määrä.

- Litiumioniakut ovat yleistyneet nopeasti monissa ihan arkisissa laitteissamme. Niitä löytyy kannettavista tietokoneista, puhelimista, sähköpyöristä, työkaluista sekä esimerkiksi ruohonleikkureista ja lehtipuhaltimista. Oikein käytettyinä ne ovat pääsääntöisesti turvallisia, sanoo tutkija **Jari Mikkonen** Pelastusopistosta.

Mikkonen toimii tutkijana Palosuojelurahaston rahoittamassa Litiumioniakkujen elinkaaren paloturvallisuus- ja varautumisohjeet -hankkeessa (LION). Hankkeessa on luotu yhtenäiset ja ajantasaiset ohjeet litiumioniakkujen käsittelyyn kotitalouksissa ja teollisuudessa.

- Litiumioniakku ei tarvitse palaakseen ulkoista happea, joten akkupalo on erittäin haastava sammuttaa. Palava akku voi myös synnyttää heitteitä eli kuumia, palavia kappaleita, jotka voivat sytyttää muita materiaaleja jopa useiden metrien päästä alkuperäisestä palopaikasta, Mikkonen sanoo.

- Emme suosittele, että akkupaloa yritetään sammuttaa itse. Jos näkyy liekkejä tai tilassa on kaasuja, ohje on poistua ja soittaa hätänumeroon 112, hän tiivistää uuden ohjeistuksen.

Elokuusta alkaen lajittelu on kuluttajalle pakollista

Paristojen ja akkujen määrän kasvu näkyy myös tiukentuvana lainsäädäntönä. Uusi EU:n akkuasetus velvoittaa kuluttajat lajittelemaan paristot ja akut.

- Paristojen ja akkujen kierrättämisestä tulee kuluttajalle pakollista. Elokuusta 2025 alkaen asetuksen kuluttajalajitteluvollisuus velvoittaa meidät kaikki lajittelemaan paristot ja akut erilleen muista jätteistä ja toimittavan ne keräyspisteisiin, sanoo Recser oy:n toimitusjohtaja **Liisa-Marie Stenbäck**.

- Käytöstä poistettujen paristojen ja akkujen palautus pysyy maksuttomana tuottajavastuun ansiosta, hän lisää.

Recser on yleishyödyllinen ja voittoa tavoittelematon tuottajayhteisö, joka huolehtii paristojen ja akkujen kierrätyksestä maahantuojien ja valmistajien puolesta. Se toimittaa keräysastiat myymälöihin ja aluekeräyspisteisiin eri puolille Suomea.

Kuluttajilla on paljon paristojen ja akkujen kierrättämiseen liittyviä kysymyksiä ja pohdintoja, jotka toistuvat Recserin kanavissa.

- Näitä ”eläviä harhaluuloja” pyrimme korjaamaan kertomalla zombiakkujen tulipalovaarasta ja antamaan vastauksia, miten kierrättää akkuja ja paristoja oikein, sanoo Stenbäck.

Vastaukset paristojen ja akkujen kierrättämisen usein kysytyihin kysymyksiin ovat luettavissa **[täältä](#)**.

Toimi näin akkupalon syttyessä

Jos akusta nousee liekkejä tai savua, poistu välittömästi tilasta ja soita hätänumeroon 112.

Litiumioniakkujen savukaasut voivat aiheuttaa nopeasti iho-oireita ja suurina määrinä ne ovat hengenvaarallisia. Älä yritä sammuttaa paloa itse, vaan varmista oma ja muiden turvallisuus.

Jos voit toimia altistumatta kaasuille tai liekeille, toimi seuraavasti:

- 1. Irrota latausjohto pistorasiasta ja työnnä akku vesiastiaan.**
Siirrä akku vesiastiaan varrellista apuvälinettä käyttäen – älä koske akkuun paljain käsin. Anna akun olla vedessä vähintään 30 minuuttia.
- 2. Siirrä vesiastia ulos paikkaan, josta sen voi viedä kierrätykseen.**
Akun saa viedä kierrätykseen aikaisintaan 12 tunnin kuluttua suljetussa metalliastiassa (esimerkiksi kattilassa).
- 3. Kerro keräyspisteellä akun kunnosta, äläkä koskaan jätä sitä valvomattomaan paikkaan.**
Vaaratilanteita aiheuttaneet akut on turvallisinta viedä alueelliselle keräyspisteelle, katso lähin hakupalvelusta: kierratys.info.

Ohje: Pelastusopisto 2025 ja Recser Oy

Näin kierrätät paristot ja akut turvallisesti

- 1. Perusta kotona kierrätyspiste**
 - Kerää käytetyt paristot ja akut esimerkiksi pieneen muovipussiin tai rasiaan
 - Säilytä ne lasten ja lemmikkien ulottumattomissa
 - Vie paristot ja akut säännöllisesti kierrätykseen
 - Irrota akut laitteista; jos akku ei irtoa, laitteen voi palauttaa akku paikallaan
 - Lisätietoa: serkierratys.fi
- 2. Teippaa virtanavat ennen palautusta**
 - Paristoissa ja akuissa on aina sähkövarausta, joka voi aiheuttaa oikosulun
 - Virtanapojen teippaaminen ehkäisee oikosulut ja paloriskin
 - Kaikki teipit käyvät, mutta jätä tuotetiedot näkyviin

3. Palauta samalla reissulla kuin pullot

- Pienet paristot ja akut voi palauttaa maksutta kauppoihin, jotka myyvät vastaavia tuotteita – ilman ostovelvoitetta
 - Jos keräyslaatikkoa ei ole esillä, luovuta paristot tai akut henkilökunnalle
 - Suuremmat akut ja isommat määrät suositellaan vietäväksi alueellisiin keräyspisteisiin.
- Lähin piste: kierratys.info

Yhteyshenkilöt

Liisa-Marie Stenbäck

toimitusjohtaja

Recser Oy

Puh: 010 249 1704

liisa-marie.stenback(a)recser.fi

Jari MikkonenTutkija, Litiumioniakkujen elinkaaren paloturvallisuus- ja varautumishjeet (LION-hanke),
Pelastusopisto

Puh: +358 (0)29 545 3497

jari.mikkonen(a)pelastusopisto.fi

Kuvat

Kuva 1: [Lataa](#) Kuva 2: [Lataa](#)

Linkit

[Vesa Linja-aho: Selvitys käytöstä poistettujen akkujen aiheuttamista tulipaloista 8/2023-2/2025](#)[Akkupaloja uutisissa, uusimmat tapaukset 1/2, Turun Sanomat 24.3.2025](#)

[Akkupaloja uutisissa, uusimmat tapaukset 2/2, Aamuposti 10.2.2025](#)

[Zombiakkukampanja](#)

[LION-hankkeen suositukset kotitalouksille litiumioniakkujen turvallisesta käytöstä, säilytyksestä ja kierrätyksestä](#)

[EU:n uusi akkuasetus](#)

[Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle EU:n akkuasetuksen täydentämistä sekä sähkö- ja elektroniikkalaiteromua koskevan direktiivin muutoksen täytäntöönpanemista koskevaksi lainsäädännöksi](#)

[Kuvia - Zombiakkukampanjan kuvapankki](#)

[Kuvia - Recser OY:n kuvapankki](#)